

طراحی مدلی برای ارزیابی کاربردپذیری در وبسایت‌های آنلاین خبری

امیر حاتمی^۱

وحید آقامحسینی^۲

مرتضی قاسم زاده عراقی^۳

چکیده

وبسایت‌های خبری آنلاین یکی از مهم‌ترین و گسترده‌ترین حوزه‌های رسانه‌های گروهی در جهان امروز هستند. از آنجایی که در دهه‌های اخیر رسانه‌های چاپی متعددی برای رسیدن به تعداد مخاطبان گسترده به شبکه جهانی وب پیوستند، شاهد ظهور وبسایت‌های خبری بزرگی در زیست‌بوم ارتباطات و اطلاع‌رسانی هستیم.

هدف: هدف نهایی این مطالعه، طراحی مدلی در جهت ارزیابی وبسایت‌های خبری با استفاده از سه معیار ارزیابی؛ کاربردپذیری، طراحی وب و محتوای وب است.

روش: این هدف با استفاده از ارزیابی پرسشنامه‌ای بر مبنای تعریف کارایی و محتوای وب در سند ایزو^۴، شماره استاندارد ۹۲۴۱ در بخش ۱۱ طراحی و با بهره‌گیری از پیمایشی که مبتنی بر استفاده از شبکه جهانی وب توزیع گردید، محقق شد.

^۱ دانشجوی دکتری مدیریت رسانه دانشگاه تهران، haatami.amir@gmail.com

^۲ دانشجوی دکتری مدیریت رسانه دانشگاه تهران و پژوهشگر سازمان صدا و سیما، aghamohseni@irib.ir

^۳ دانشجوی دکتری علوم ارتباطات و پژوهشگر سازمان صدا و سیما، ghasemzadeh1362@gmail.com

یافته‌ها و نتیجه: نتایج به‌دست‌آمده نشان‌دهنده میزان تأثیر و ارتباط مثبت و مستقیم بودن مؤلفه‌های موردبررسی بر قابلیت استفاده‌پذیری به میزان ۰.۷۶۲ برای متغیر طراحی سایت، ۰.۹۲۷ برای متغیر محتوا و ۰.۸۹۲ برای متغیر معیارهای قابلیت استفاده در وب‌سایت‌های خبری است.

کلید واژگان: کاربردپذیری، وب‌سایت خبری، اطلاع‌رسانی، طراحی مدل استاندارد، ارزیابی سایت

بیان مسئله

گسترش و توسعه شبکه جهانی وب موجب تغییرات وسیعی در بسیاری از صنایع رسانه‌ای شده است. روندها حاکی از آن است که در حال حاضر اینترنت از روزنامه‌ها به‌عنوان یک منبع خبری پیشی گرفته است (پورسل و همکاران، ۲۰۱۰). در این رهگذر رسانه‌های جمعی که تأکید بر ارائه اخبار و اطلاعات به مخاطبان خود دارند، به‌طور وسیعی تحت تأثیر اینترنت قرار گرفته‌اند؛ بر همین اساس گردانندگان رسانه‌ها فضایی را به‌عنوان سایت برای خبررسانی در اختیار گرفته‌اند. درواقع محیط آنلاین فرصت‌های گوناگونی را برای رقابت رسانه‌ای در اختیار وسایل ارتباط‌جمعی قرار داده است تا از این طریق ضمن افزایش شانس بقاء و کاهش هزینه‌ها، مخاطبان خود را نیز جذب نمایند. علاوه بر این توسعه فنی در حوزه اینترنت و امکانات موجود در حوزه فناوری اطلاعات نیز موجب تشویق طراحان و توسعه‌دهندگان وب به‌منظور بهبود وب‌سایت‌های اینترنتی خود بر اساس شاخص‌های ارزیابی وب‌سایت‌ها شده است؛ چراکه امروزه وب‌سایت‌های خبری به‌عنوان اصلی‌ترین منبع کسب آگاهی و اخبار تلقی می‌شوند. مسئله‌ای که در ایجاد ارتباط بهینه بین مخاطبان، رسانه و کسب اطلاعات و آگاهی از طریق وب‌سایت‌ها نقش حیاتی ایفا می‌کند، استفاده‌پذیری است. استفاده‌پذیری در وب ویژگی کیفی است که موجب سهولت استفاده از رابط کاربری از دیدگاه کاربران می‌شود. اساسی‌ترین و جامع‌ترین تعریف قابلیت استفاده توسط نیلسن^۵ در سند استاندارد ایزو^۶ ۹۲۴۱-۱۱ تعریف شده است: «میزانی که یک محصول توسط کاربر معین برای رسیدن به اهداف

^۵ Nielsen

^۶ ISO